

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

22. detsember 2010*

Kohtuasjas C-393/09,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Nejvyšší správní soudu (Tšehhi Vabariik) 16. septembri 2009. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 5. oktoobril 2009, menetluses

Bezpečnostní softwarová asociace – Svaz softwarové ochrany

versus

Ministerstvo kultury,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja esimees K. Lenaerts, kohtunikud R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (ettekandja), J. Malenovský ja T. von Danwitz,

kohtujurist: Y. Bot,
kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

* Kohtumenetluse keel: tšehhi.

arvestades kirjalikus menetluses ja 2. septembri 2010. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades märkusi, mille esitasid:

- Bezpečnostní softwarová asociace – Svaz softwarové ochrany, esindaja: *advokát* I. Juřena,

- Tšehhi valitsus, esindajad: M. Smolek ja D. Hadroušek,

- Soome valitsus, esindaja: J. Heliskoski,

- Euroopa Komisjon, esindajad: H. Krämer ja P. Ondrůšek,

olles 14. oktoobri 2010. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab seda, kuidas tõlgendada nõukogu 14. mai 1991. aasta direktiivi 91/250/EMÜ arvutiprogrammide õiguskaitse kohta (EÜT L 122, lk 42; ELT eriväljaanne 17/01, lk 114) artikli 1 lõiget 2 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas (EÜT L 167, lk 10; ELT eriväljaanne 17/01, lk 230) artikli 3 lõiget 1.

- 2 Taotlus esitati Bezpečnostní softwarová asociace – Svaz softwarové ochrany (tarkvara kaitse ühing, edaspidi „BSA”) ja Ministerstvo kultury (kulutuuriministeerium) vahelise kohtuvaidluse raames, mille ese on viimase keeldumine anda BSA-le luba arvutiprogrammide varaliste autoriõiguste kollektiivseks haldamiseks.

Õiguslik raamistik

Rahvusvaheline õigus

- 3 Intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu – mis sisaldub 15. aprillil 1994 Marrakechis alla kirjutatud ja nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsusega 94/800/EÜ (mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel sõlmitavaid tema pädevusse

kuuluvaid küsimusi puudutavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994) (EÜT L 336, lk 1; ELT eriväljaanne 11/21, lk 80)) heaks kiidetud Maaailma Kaubandusorganisatsiooni asutamislepingu lisas 1 C (edaspidi „TRIPS-leping”) – artikli 10 lõige 1 sätestab:

„Arvutiprogramme, kas lähtetekstina või objektkoodi näol, kaitstakse nagu kirjandusteoseid vastavalt Berni konventsioonile ([Pariisi 24. juuli 1971. aasta leping], 28. septembril 1979. aastal muudetud redaktsioonis) (edaspidi „Berni konventsioon”).”

Liidu õigus

Direktiiv 91/250

- 4 Direktiivi 91/250 põhjendused 7, 10 ja 11 on sõnastatud järgmiselt:

„käesoleva direktiivi kohaldamisel hõlmab termin „arvutiprogramm” kõiki programme olenemata nende vormist, sealhulgas tarkvaras sisalduvaid programme; nimetatud termin hõlmab ka arvutiprogrammi väljatöötamisele eelnevat projekteerimist tingimusel, et ettevalmistav töö on oma olemuselt selline, et selle tulemuseks võib hilisemas etapis olla arvutiprogramm;

[...]

arvutiprogramm peab suhtlema ja tegema tööd koos muude arvutisüsteemi osadega ja kasutajatega ning see eeldab loogilist ja vajaduse korral ka füüsilist vastastikust sidumist ja interaktsiooni, et tarkvara ja riistvara kõik osad funktsioneeriksid ülejäänud tarkvara ja riistvaraga ning toimiksid kasutajate käes selliselt, nagu see on kavandatud;

programmi osi, mis võimaldavad sellist vastastikust sidumist ja suhtlust tarkvara ja riistvara elementide vahel, nimetatakse tavaliselt liidesteks”.

5 Direktiivi 91/250 artikkel 1 sätestab:

„1. Vastavalt käesoleva direktiivi sätetele kaitsevad liikmesriigid arvutiprogramme autoriõigusega kui kirjandusteoseid Berni kirjandus- ja kunstiteoste kaitse konventsiooni tähenduses. Käesoleva direktiivi kohaldamisel hõlmab termin „arvutiprogrammid” nende väljatöötamisele eelnevaid materjale.

2. Käesoleva direktiivi kohast kaitset kohaldatakse arvutiprogrammi kõigi avaldusvormide suhtes. Arvutiprogrammi kõigi elementide, sealhulgas selle liideste aluseks olevad ideed ja põhimõtted ei ole kaitstud autoriõigusega käesoleva direktiivi alusel.

3. Arvutiprogramm on kaitstud, kui see on algupärane selles mõttes, et tegemist on autori enda intellektuaalse loominguga. Kaitse kohaldamise otsuse tegemisel ei kohaldata muid kriteeriume.”

Direktiiv 2001/29

- 6 Direktiivi 2001/29 põhjendused 9 ja 10 selgitavad:

„Autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste ühtlustamise aluseks peab olema kõrgetasemeline kaitse, sest nimetatud õigused on olulised intellektuaalse loomingu seisukohalt. Nende kaitse aitab tagada loovuse säilimise ja arengu autorite, esitajate, tootjate, tarbijate, kultuuri, tööstuse ja laiemal üldsuse huvides. Intellektuaalomand on seetõttu tunnustatud omandi lahutamatuks osaks.

Jätkamaks oma loome- ja kunstilist tegevust, peavad autorid ja esitajad saama oma töö kasutamise eest nõuetekohast tasu, samasugust tasu peavad saama tootjad, et neil oleks võimalik nimetatud tegevust rahastada. Fonogrammide, filmide, multimeediatoodete ning tellitavate teenuste laadsete teenuste pakkumiseks on tarvis märkimisväärsed investeeringuid. Intellektuaalomandi õiguste piisav õiguskaitses on vajalik, et tagada nimetatud tasu kättesaamine ning võimaldada kindlustada nendele investeeringutele rahuldav kasum.”

- 7 Direktiivi 2001/29 põhjendused 20 ja 23 täpsustavad:

„Käesoleva direktiivi aluseks on kõnealuses valdkonnas juba kehtivate direktiivide, eelkõige [direktiiviga 91/250] ettenähtud põhimõtted ja eeskirjad ning see arendab neid põhimõtteid ja eeskirju edasi, seostades need infoühiskonnaga. Käesoleva direktiivi sätete kohaldamine ei mõjuta eespool loetletud [direktiivi] kohaldamist, kui käesolevas direktiivis ei ole ette nähtud teisiti.

[...]

Käesolev direktiiv peaks täiendavalt ühtlustama autoriõigusi teoste üldsusele edastamiseks. Seda õigust tuleb käsitada laiemas mõttes, et hõlmata edastamist ka üldsusele, kes ei viibi paigas, kus teost esitatakse. Nimetatud õigus peaks hõlmama teose igasugust edastamist või vahendamist üldsusele kaabli või kaablita vahendite, kaasa arvatud ringhäälingu kaudu. See õigus ei peaks hõlmama muid tegevusi.”

8 Direktiivi 2001/29 artikkel 1 näeb ette:

„1. Käesolev direktiiv käsitleb autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste õiguskaitset siseturu piires, rõhutades eelkõige infoühiskonna aspekti.

2. Välja arvatud artiklis 11 osutatud juhud, ei muuda ega mõjuta käesolev direktiiv mingil viisil ühenduse olemasolevaid sätteid järgmiste valdkondade kohta:

a) arvutiprogrammide õiguskaitse;

[...]”

9 Direktiivi 2001/29 artikli 2 punkt a sätestab:

„Liikmesriigid näevad ette, et ainuõigus lubada või keelata otsest või kaudset ajutist või alalist reprodutseerimist mis tahes viisil või vormis, osaliselt või täielikult, on:

a) autoritel nende teoste osas”.

10 Direktiivi 2001/29 artikli 3 lõige 1 sätestab:

„Liikmesriigid näevad ette, et autoritel on ainuõigus lubada või keelata oma teoste edastamist üldsusele kaabel- või kaablita sidevahendite kaudu, sh nende teoste sellisel viisil kättesaadavaks tegemist, et isik pääseb neile ligi enda valitud kohas ja enda valitud ajal.”

Siseriiklik õigus

11 Direktiiv 91/250 võeti Tšehhi õiguskorda üle 7. aprilli 2000. aasta seadusega nr 121/2000, mis käsitleb autoriõigust ja sellega kaasnevaid õigusi ning mitme eri seaduse muutmist (zákon č. 121/2000 o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů) (edaspidi „autoriõiguse seadus”).

12 Seaduse § 2 lõike 1 kohaselt on autoriõiguse objektiks kõik kirjandusteosed ja muud autori loodud kunstiteosed, mida antakse alaliselt või ajutiselt edasi ükskõik missuguses objektiivselt tajutavas vormis, sealhulgas elektroonilises vormis, sõltumata nende ulatusest, eesmärgist või tähtsusest.

13 Seaduse § 2 lõikes 2 on märgitud, et ka arvutiprogrammi peetakse teoseks, kui see on algupärane selles mõttes, et tegemist on autori enda intellektuaalse loominguga.

14 Nimetatud seaduse § 65 sätestab:

„1. Arvutiprogrammi, sealhulgas selle väljatöötamist ettevalmistavaid materjale, kaitstakse sõltumata avaldumisvormist nagu kirjandusteost.

2. Käesoleva seaduse alusel ei kaitsta ideid ja põhimõtteid, millel arvutiprogrammi mis tahes element põhineb, sealhulgas ideid ja põhimõtteid, millel rajaneb selle ühendus teise programmiga.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

15 BSA taotles tarkvara kaitse ühinguna 9. aprillil 2001 Ministerstvo kultury'lt (kultuuriministeerium) autoriõiguse seaduse § 98 alusel luba arvutiprogrammide varaliste autoriõiguste kollektiivseks haldamiseks. BSA täpsustas nende õiguste ulatust 12. juuni 2001. aasta kirjas.

16 Taotlus jäeti rahuldamata, samuti jäeti rahuldamata selle keeldumisotsuse peale esitatud vaie. BSA esitas seejärel nende otsuste peale kaebuse Vrchní soud v Praze'le.

17 Pärast seda, kui Nejvyšší správní soud, kellele kohtuasi edasi saadeti, asjaomased keeldumise otsused tühistas, võttis Ministerstvo kultury 14. aprillil 2004 vastu uue otsuse, millega ta jättis BSA taotluse uuesti rahuldamata. Viimane esitas seejärel vaide Ministerstvo kulturyle, kes tühistas nimetatud keeldumisotsuse.

- 18 Ministerstvo kultury võttis 27. jaanuaril 2005 vastu uue otsuse, millega ta jättis taas BSA taotluse rahuldamata, põhjendades seda esiteks sellega, et autoriõiguse seadus kaitseb üksnes arvutiprogrammi objektkoodi ja lähtekoodi, kuid ei kaitse mingil moel arvuti ekraanile kuvatavat programmi, graafilist kasutajaliidest kaitstakse üksnes ebaausa konkurentsi eest. Teiseks väitis ta, et arvutiprogrammide kollektiivne haldamine on kindlasti teoreetiliselt võimalik, kuid kohustuslik kollektiivne haldamine ei tule siiski kõne alla ja vabatahtlik kollektiivne haldamine ei ole mõttekas.
- 19 BSA esitas selle otsuse peale vaide, mille Ministerstvo kultury jättis 6. juuni 2005. aasta otsusega rahuldamata. Seepeale vaidlustas ühing nimetatud otsuse Městský soud v Praze's. Oma kaebuses väitis BSA, et autoriõiguse seaduse § 2 lõikes 2 sisalduv arvutiprogrammi mõiste hõlmab ka graafilist kasutajaliidest. BSA arvates on arvutiprogramm nähtav nii objektkoodi, lähtekoodi kui ka suhtluse (andmesideliides) tasandil.
- 20 Městský soud v Praze jättis BSA kaebuse rahuldamata ja viimane pöördus kassatsioonkaebusega Nejvyšší správní soud'i poole. BSA leiab, et arvutiprogrammi kasutatakse, kui see kuvatakse kasutaja ekraanile, ja sellist kasutamist tuleb järelikult kaitsta autoriõigusega.
- 21 Neil asjaoludel otsustas Nejvyšší správní soud menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused direktiivide 91/250 ja 2001/29 sätete tõlgendamise kohta:

„1. Kas direktiivi [91/250] artikli 1 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et arvutiprogrammi kui selle direktiivi tähenduses teose autoriõiguse kaitse teostamisel hõlmab

väljend „arvutiprogrammi kõik avaldumisvormid” ka arvutiprogrammi graafilist kasutajaliidest või selle osa?

2. Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, siis kas teleringhäälingus ülekandmine, mille kaudu võimaldatakse üldsusel meeltega tajuda arvutiprogrammi graafilist kasutajaliidest või selle osa, omamata muidugi võimalust selle programmi tööd aktiivselt juhtida, kujutab endast autoriõigusega kaitstud teose või selle osa üldsusele edastamist direktiivi [2001/29] artikli 3 lõike 1 tähenduses?”

Euroopa Kohtu pädevus

- 22 Eelotsusetaotlusest nähtub, et põhikohtuasja asjaolud leidsid aset enne Tšehhi Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga. Nimelt kannab Ministerstvo kultury esimene otsus 20. juuli 2001. aasta kuupäeva.

- 23 Pärast seda, kui BSA oli esitanud mitu vaiet, tegi Ministerstvo kultury 27. jaanuaril 2005 uue otsuse, millega jättis BSA taotluse taas kord rahuldamata. Kui BSA oli uue otsuse Ministerstvo kulturys edutult vaidlustanud, pöördus ta otsuse tühistamiseks eelotsusetaotluse esitanud kohtu poole.

- 24 Esiteks tuleb märkida, et esiteks on põhikohtuasjas vaidlustatud otsus Tšehhi Vabariigi liiduga ühinemise kuupäevast hilisem, sellega reguleeritakse tulevikus tekkivat, mitte minevikus esinenud olukorda, ja teiseks on siseriiklik kohus pöördunud Euroopa Kohtu poole põhikohtuasjas kohaldatava ühenduse õiguse küsimuses (vt 14. juuni 2007. aasta otsus kohtuasjas C-64/06: Telefónica O2 Czech Republic, EKL 2007, lk I-4887, punkt 21).
- 25 Kuna eelotsuse küsimused käsitlevad liidu õiguse tõlgendamist, langetab Euroopa Kohus otsuse ilma, et tal oleks põhimõtteliselt vaja uurida asjaolusid, mille alusel on siseriiklik kohus otsustanud esitada talle eelotsuse küsimused ja mille suhtes see kohus kavatses kohaldada liidu õiguse sätet, mille tõlgendamist ta on taotlenud (vt 5. detsembri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-85/95: Reisdorf, EKL 1996, lk I-6257, punkt 15, ja eespool viidatud kohtuotsus Telefónica O2 Czech Republic, punkt 22).
- 26 Asi oleks teisiti vaid juhtudel, kui Euroopa Kohtule tõlgendamiseks esitatud liidu õigusnormi ei oleks võimalik kohaldada ei põhikohtuasja asjaoludele, mis on varasemad kui uue liikmesriigi liiduga ühinemine, ja ka juhul, kui on ilmne, et asjaomast õigusnormi ei ole võimalik kohaldada (vt eespool viidatud kohtuotsus Telefónica O2 Czech Republic, punkt 23).
- 27 Käesoleval juhul ei ole see aga nii. Järelikult on Euroopa Kohus pädev tõlgendama eespool nimetatud direktiivide sätteid ja siseriikliku kohtu esitatud eelotsuse küsimustele tuleb vastata.

Eelotsuse küsimused

Esimene küsimus

- 28 Oma esimeses küsimuses soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas arvutiprogrammi graafiline kasutajaliides on selle programmi avaldumisvormi direktiivi 91/250 artikli 1 lõike 2 tähenduses ja kas seda kaitstakse seetõttu nimetatud direktiivist tuleneva arvutiprogrammide autoriõigusega.
- 29 Direktiiv 91/250 ei määratle mõistet „arvutiprogrammi kõik avaldumisvormid“.
- 30 Neil tingimustel tuleb nimetatud mõistet määratleda arvestades direktiivi 91/250 artikli 1 lõike 2, milles see mõiste esineb, sõnastust ja konteksti ning selle direktiivi ja rahvusvahelise õigusega taotletavaid eesmärke nende kogumis (vt analoogia alusel 16. juuli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-5/08: Infopaq International, EKL 2009, lk I-6569, punkt 32).
- 31 Vastavalt direktiivi 91/250 artikli 1 lõikele 1 kaitstakse arvutiprogramme autoriõigusega kui kirjandusteoseid Berni konventsiooni tähenduses. Nimetatud artikli lõige 2 laiendab kaitset arvutiprogrammi kõikidele avaldumisvormidele.

- 32 Direktiivi 91/250 põhjenduse 7 esimene lause selgitab, et direktiivi kohaldamisel hõlmab mõiste „arvutiprogramm” kõiki programme olenemata nende vormist, sealhulgas tarkvaras sisalduvaid programme.
- 33 Sellega seoses tuleb viidata TRIPS-lepingu artikli 10 lõikele 1, mis näeb ette, et arvutiprogramme, kas lähtetekstina või objektkoodi näol, kaitstakse nagu kirjandusteoseid vastavalt Berni konventsioonile.
- 34 Sellest tuleneb, et arvutiprogrammi lähtetekst ja objektkood on selle avaldumisvormid, mis väärivad järelikult arvutiprogrammide autoriõiguse kaitset direktiivi 91/250 artikli 1 lõike 2 alusel.
- 35 Asjaomase direktiiviga tagatud kaitse ese on seega arvutiprogramm kõigis selle avaldumisvormides, mis võimaldavad seda reprodutseerida erinevates programmeerimiskeeltes, nagu lähtekood ja objektkood.
- 36 Lisaks tuleb tähelepanu juhtida direktiivi 91/250 põhjenduse 7 teisele lausele, mille kohaselt hõlmab mõiste „arvutiprogramm” ka programmi väljatöötamisele eelnevat projekteerimist tingimusel, et ettevalmistav töö on oma olemuselt selline, et selle tulemuseks võib hilisemas etapis olla arvutiprogramm.
- 37 Seega hõlmab direktiiviga 91/250 ette nähtud kaitse ese kõiki arvutiprogrammi avaldumisvorme ning ka programmi projekteerimist, kui selle tulemusena asjaomane programm hiljem vastavalt kas reprodutseeritakse või töötatakse välja.

- 38 Nagu kohtujurist ettepaneku punktis 61 selgitas, tuleb igasuguseid arvutiprogrammi avaldumisvorme kaitsta siis, kui reprodutseerimine toob kaasa arvutiprogrammi enda reprodutseerimise, võimaldades nii arvutil oma funktsioone täita.
- 39 Vastavalt direktiivi 91/250 põhjendustele 10 ja 11 on liidesed arvutiprogrammi osad, mis võimaldavad vastastikust sidumist ja suhtlust tarkvara ja riistvara elementide ning kasutajate vahel, tagamaks selle funktsioneerimine selliselt, nagu see on kavandatud.
- 40 Eelkõige on graafiline kasutajaliides tegevusliides, mis teeb võimalikuks programmi ja kasutaja suhtlemise.
- 41 Selliselt ei võimalda graafiline kasutajaliides arvutiprogrammi reprodutseerida, vaid tegemist on lihtsalt selle programmi elemendiga, mille abil saavad kasutajad programmi võimalusi kasutada.
- 42 Eeltoodust järeldub, et asjaomane liides ei kujuta endast arvutiprogrammi avaldumisvormi direktiivi 91/250 artikli 1 lõike 2 tähenduses ning järelikult ei saa seda kaitsta kõnealuse direktiivi alusel eraldi arvutiprogrammide suhtes ette nähtud autoriõigusega.
- 43 Ehkki eelotsusetaotluse esitanud kohus on piirdunud oma küsimuses direktiivi 91/250 artikli 1 lõike 2 tõlgendamisega, ei takista see Euroopa Kohtul esitamast siseriiklikule kohtule kõiki liidu õiguse tõlgendamise elemente, mida saab siseriikliku kohtu menetluses oleva kohtuasja lahendamisel kasutada, olenemata sellest, kas siseriiklik

kohus viitas neile oma küsimustes või mitte (vt selle kohta 26. aprilli 2007. aasta otsus kohtuasjas C-392/05: Alevizos, EKL 2007, lk I-3505, punkt 64 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 44 Siinkohal tuleb kontrollida, kas arvutiprogrammi graafilist kasutajaliidest saab kaitsta autoriõiguse üldnormidega direktiivi 2001/29 alusel.
- 45 Euroopa Kohus on sedastanud, et autoriõigust direktiivi 2001/29 tähenduses kohaldatakse vaid niisuguse objekti suhtes, mis on algupärane ehk autori enda intellektuaalne looming (vt selles osas direktiivi 2001/29 artikli 2 punkti a kohta eespool viidatud kohtuotsus Infopaq International, punktid 33–37).
- 46 Järelikult võib graafilist kasutajaliidest kaitsta autoriõigusega kui teost, kui see on autori enda intellektuaalne looming.
- 47 Siseriiklik kohus peab uurima, kas sellega on tema menetluses olevas kohtuasjas tegemist.
- 48 Selleks et teha kindlaks, kas täidetud on algupära kriteerium, peab siseriiklik kohus hindamisel arvesse võtma eelkõige kõigi graafilise kasutajaliidese osade kättesaadavust või eriomadusi. Nimetatud kriteeriumi ei ole võimalik täita graafilise kasutajaliidese osadega, mis tulenevad üksnes nende osade tehnilisest funktsioonist.

- 49 Nagu kohtujurist ettepaneku punktides 75 ja 76 märkis, ei ole juhul, kui nimetatud osade avaldumist dikteerib tehniline funktsioon, algupära kriteerium täidetud, sest idee elluviimise erinevaid viise on nii vähe, et idee ja avaldumisvorm lähevad segi.
- 50 Sellises olukorras ei võimalda graafilise kasutajaliidese osad väljendada autoril oma loomevõimet algupäraselt ega aita tal jõuda tulemuseni, mis kujutab endast autori intellektuaalset loomingut.
- 51 Eelnevaid kaalutlusi arvestades tuleb esimesele esitatud küsimusele vastata, et graafilise kasutajaliidese ei kujuta endast arvutiprogrammi avaldumisvormi direktiivi 91/250 artikli 1 lõike 2 tähenduses ning sellele ei laiene nimetatud direktiiviga arvutiprogrammidele ette nähtud autoriõiguse kaitse. Siiski võib asjaomase liidese suhtes laieneda autoriõiguse kaitse direktiivi 2001/29 alusel kui teosele, kui see liides kujutab endast autori enda intellektuaalset loomingut.

Teine küsimus

- 52 Oma teises küsimuses soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas graafilise kasutajaliidese ülekandmine teleringhäälingus on autoriõigusega kaitstud teose edastamine üldsusele direktiivi 2001/29 artikli 3 lõike 1 tähenduses.
- 53 Vastavalt sellele artiklile näevad liikmesriigid ette, et autoritel on ainuõigus lubada või keelata oma teoste edastamist üldsusele kaabel- või kaablita sidevahendite kaudu, sh nende teoste sellisel viisil kättesaadavaks tegemist, et isik pääseb neile ligi enda valitud kohas ja enda valitud ajal.

- 54 Direktiivi 2001/29 põhjendusest²³ tuleneb, et mõistet „üldsusele edastamine” tuleb mõista laias tähenduses. Selline tõlgendus osutub kahtlemata vajalikuks ka selleks, et saavutada direktiivi põhieesmärk, milleks asjaomase direktiivi põhjenduste 9 ja 10 kohaselt on muu hulgas autoriõiguste kõrgetasemeline kaitse, mis võimaldab autoritel saada oma töö kasutamise, eelkõige üldsusele edastamise eest nõuetekohast tasu (vt 7. detsembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-306/05: SGAE, lk I-11519, punkt 36).
- 55 Eeltoodust järeldub põhimõtteliselt, et teose ülekandmine teleringhäälingus on edastamine üldsusele, mida selle autoril on ainuõigus lubada või keelata.
- 56 Lisaks tuleneb käesoleva otsuse punktist 46, et graafiline kasutajaliides võib kujutada endast autori enda intellektuaalset loomingut.
- 57 Kui saate teleringhäälingus ülekandmise raames kuvatakse graafiline kasutajaliides, saavad televaatajad sellest graafilisest kasutajaliidesest siiski osa üksnes passiivselt, omapoolse sekkumise võimaluseta. Neil ei ole võimalik kasutada selle liidese funktsiooni, mis seisneb arvutiprogrammi ja kasutaja interaktsiooni võimaldamises. Kuna teleringhäälingus ülekandmise puhul ei ole graafiline kasutajaliides üldsuse kättesaadav selliselt, et üldsuse hulka kuuluvad isikud võivad pääseda asjaomast liidest iseloomustavatele olulistele elementidele ligi, st olla interaktsioonis kasutajaga, ei ole tegemist graafilise kasutajaliidese üldsusele edastamisega direktiivi 2001/29 artikli 3 lõike 1 tähenduses.
- 58 Järelikult tuleb teisele esitatud küsimusele vastata, et graafilise kasutajaliidese ülekandmine teleringhäälingus ei kujuta endast autoriõigusega kaitstud teose üldsusele edastamist direktiivi 2001/29 artikli 3 lõike 1 tähenduses.

Kohtukulud

- 59 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamise seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

1. Graafiline kasutajaliides ei kujuta endast arvutiprogrammi avaldumisvormi nõukogu 14. mai 1991. aasta direktiivi 91/250/EMÜ arvutiprogrammide õiguskaitse kohta artikli 1 lõike 2 tähenduses ning sellele ei laiene selle direktiiviga arvutiprogrammidele ette nähtud autoriõiguse kaitse. Siiski võib sellise liidese suhtes laieneda autoriõiguse kaitse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas alusel kui teosele, kui see liides kujutab endast selle autori enda intellektuaalset loomingut.
2. Graafilise kasutajaliidese ülekandmine teleringhäälingus ei kujuta endast autoriõigusega kaitstud teose edastamist üldsusele direktiivi 2001/29 artikli 3 lõike 1 tähenduses.

Allkirjad